

Algemene politieke beschouwingen bij de Kadernota 2025 van de gemeente Enkhuizen

"Ik vind Nederland niet meer zo'n leuk land om in te wonen."

"Waarom wordt er voor de Oekraïners een dorp gebouwd en zit ik nog steeds bij mijn ouders op de bank, terwijl jullie beloofd hebben dat er snel iets voor jongeren gebouwd gaat worden?"

"Waar gaan we naar toe met dit land?" " Het zal mijn tijd wel duren, maar ik maak me zo'n zorgen over de wereld waarin mijn kinderen en kleinkinderen moeten opgroeien."

"Jullie hebben het recreatieoord voor een habbekrats verkocht en nu klagen dat de gemeente te kort geld heeft om het groen knap te onderhouden?"

Zomaar een paar van de vele opmerkingen van inwoners van Enkhuizen. Een aantal van hen geeft het eigen gemeentebestuur de schuld van alles wat er om hen heen gebeurt.

We hebben begrip voor de zorgen van onze inwoners, maar voelen ook de noodzaak om hen te informeren over het hoe en waarom.

Hoe staat het met de aangenomen motie om onze inwoners voor te lichten over de financiële positie waarin de gemeenten zitten..

Het vertrouwen in de landelijke politiek is zeer laag. Het kapitalistische systeem van een continue winstmaximalisatie ten behoeve van aandeelhouders eist zijn tol.

Hier past een treffende quote bij: "I don't mind having to pay taxes when the poor can't. What upsets me is having to pay taxes when the rich won't."

Ik vind het niet erg om belasting te moeten betalen als de armen dat niet kunnen. Wat me van streek maakt, is dat ik belasting moet betalen terwijl de rijken dat niet doen."

We hebben deze week gehoord dat de aandeelhouders van de Shell en de BP niet meer willen investeren in windenergie omdat dit de aandeelhouders te weinig dividend oplevert. Inzetten op verduurzaming is blijkbaar niet de taak van deze bedrijven. Ze geven aan dat ze de klimaatdoelen van Parijs niet hebben ondertekend. Het legt de vinger maar weer eens op de zere plek.

Wie dit niet ziet, heeft of zijn ogen gesloten voor de werkelijkheid of zit aan de 'goede' kant.

Nederlanders voelen dit ook en zetten zich af tegen de gevestigde orde. Onrust, onbehagen, ongenoegen over de veranderingen in de wereld en in ons land, het idee dat een deel van de

inwoners van Nederland geen tot weinig grip heeft op het eigen bestaan en de wereld om hen heen maakt dat nu een coalitie ons land gaat regeren die bestaat bij de gratie van de proteststemmer.

De toekomst is aan ons maar dat vereist wel dat we de geschiedenis kennen en ons niet laten leiden door oneliners die, zoals onze burgemeester in zijn toespraak op 4 mei zo treffend zei, zo makkelijk veroorzaken dat groepen tegenover elkaar komen te staan. Oneliners die niet op feiten zijn gebaseerd, maar op onderbuikgevoel.

Ik herhaal nog een keer de woorden van Hanna Arendt: *“Teloorgang van de democratie begint met mensen voor wie het onderscheid tussen feiten en fictie niet langer bestaat.”*

Het baart de fractie van de SP grote zorgen.

Er zijn veel woorden nodig om verschillen te overbruggen, om weer te komen tot een fijne samenleving. Maar er is meer nodig dan dat. Namelijk het terugwinnen van vertrouwen en daarvoor is nodig dat we elkaar weer zien, echt zien.

De conclusie van de parlementaire enquêtecommissie Fraudebeleid en Dienstverlening was onthutsend en iedereen zou dit keer op keer moeten lezen. Het brengt je terug tot vragen als:

“Wat breng ik, met deze beslissing of deze werkwijze, teweeg in het leven van een mens?” “Wat speelt er aan de andere kant van de telefoon of aan de andere kant van de balie en hoe kan ik daar rekening mee houden?”

Om zo recht te doen aan de menselijke waardigheid van ieder individu.

De belangrijkste bestuurslaag in Nederland is de gemeente. Daar heeft de inwoner het meeste mee te maken. Bij de nieuwe regering komt in het hoofdlijnenakkoord de gemeente niet voor. Wat is nieuw. Geen knaken, geen taken. Wanneer er geen reparatiemaatregel komt voor de gemeenten is dat de enige conclusie die we moeten trekken. Het zou een goed idee zijn om een lijst te maken van de overhevelingen met geen of te weinig budget. Kan de gemeente die opvragen bij de VNG?

De kadernota 2025

De kadernota is het moment van terugkijken naar het voorgaande jaar maar vooral vooruitkijken naar de komende jaren. Wat willen we het college meegeven?

De overheid staat in dienst van Nederland en de Nederlanders. Alle Nederlanders, ongeacht geslacht, ras, geloof of geaardheid. Dat is een grote verantwoordelijkheid om de dingen te doen zoals het moet. Het baart de fractie van de SP zorgen, die kritische noot willen we plaatsen, dat we soms niet meer weten hoe het hoort te gaan. Verordeningen, visies, de gemeentewet, maar ook de wetten zoals die zijn vastgesteld. We vragen het college en de raad om dit scherp op het netvlies te hebben en elkaar daar ook op aan te spreken. Omdat dit rechtsongelijkheid tegen gaat.

We hebben in het recente verleden al 6 miljoen bezuinigd. Toen hebben we de kronen op de kop van onze Enkhuizer haringen figuurlijk verkocht. Maar als de landelijke overheid niet bijlapt gaan we als Enkhuizen ten onder en dat ziet er ongeveer zo uit. En dat moeten onze inwoners ook op het netvlies krijgen. Maar niet alleen onze inwoners, ook elke ambtenaar die werkzaam is bij de SED, of in de Gemeenschappelijke Regelingen, moet hier ten diepste van zijn doordrongen. Want alleen de koppen zijn niet te (vr)eten.

Overheid en dienstverlening

Het jaar van de dienstverlening ligt achter ons. Dienstverlening is niet altijd dat de inwoner krijgt of meteen krijgt waar om wordt verzocht. Maar de meeste ergernis die we vaak terug horen is dat er niet wordt teruggebeld. Graag blijvende aandacht hiervoor.

We willen het college graag meegeven om zo veel mogelijk ambities uit het Pact voor West-Friesland 7.1 in te brengen in de Regiodeal.

We vragen graag ook aandacht voor de fatbikes en de fastbotes. Snelheid is het credo op weg en water. We vragen het college: Hoe staat het met de handhaving op het water, maar ook om de ontwikkelingen in Alkmaar te volgen op het gebied van de fatbikes.

Voorlichting. Laten we de jonge pubers en hun soms onwetende ouders beschermen tegen erger als de verzekering nietuitbetaald. Kunnen we nog iets met het hardrijden en hardvaren richting de APV en de bestuurlijke boete is de vraag.

Het stadskantoor moet open. We hebben daarvoor een motie klaar. De inwoners moeten voor kleine zaken binnen kunnen lopen en voor andere zaken naar binnen kunnen voor het maken van een afspraak.

Ruimte

Het liefst zou de SP zien dat de gemeente veel meer zelf zou ontwikkelen, maar dat is helaas niet meer mogelijk.

De ontwikkeling van het REZ begint nu eindelijk vorm te krijgen. De boog komt er, de vakantiewoningen worden gebouwd. De overdracht van het zwembad, noodzakelijk voor het behoud ervan, komt net op tijd. Complimenten aan het college.

Het zwembad is overgedragen. We geven het college in de tweede termijn hier nog iets over mee.

De ontwikkelingen op het gebied van woningbouw zijn positief te noemen, maar het kan wat de fractie van de SP betreft niet snel genoeg gaan. De nood is ontzettend hoog. Laten we in het oog houden dat we als gemeenteraad (laten) bouwen wat onze inwoners nodig hebben en niet waar de voorkeur van de projectontwikkelaar naar uitgaat.

We gaan ervan uit dat de gemeenteraad nauw betrokken gaat worden bij de woningbouwopgaven in Gommerwijk West West.

Kapotgemaakte vuilniszakken door de meeuwen en kraaien behoren tot de verleden tijd nu de ondergrondse containers eindelijk geplaatst worden. En Enkhuizen zou Enkhuizen niet

zijn als daar geen commentaar op komt. Vaak onterecht, soms terecht. We vertrouwen het college dat zij hierop adequaat zullen reageren, toch? Fijn dat dit nu geregeld is. Complimenten hiervoor.

Wat gaan we doen met het contract voor het ophalen van ons huisvuil? Dat moet goedkoper kunnen, dus een aanbesteding uitschrijven zal wellicht de prijs naar beneden kunnen krijgen. Zeker als je ziet hoe hoog de winst van de HVC was in het afgelopen jaar. Graag een reactie hierop.

In de vorige collegeperiode heeft de SP een voorstel voor een klimaatfonds gedaan. Helaas is er, ondanks een toezegging van de toenmalige wethouder, niets mee gedaan.

Het doel van het klimaatfonds is om particulieren de mogelijkheid te bieden om isolatie-en/of duurzaamheidsmaatregelen in de woning te kunnen realiseren, vooral voor hen die een smalle beurs hebben. Met de besparingen die dit oplevert kan de lening uit dit klimaatfonds worden afgelost. We vragen het college om hierover na te denken of dit tot de mogelijkheden behoort. We hebben een initiatiefvoorstel in concept klaar liggen.

Het onderhoud van het openbaar groen is velen een doorn in het oog. Er mag geen gif meer worden gespoten en het voorjaar was zeer groeizaam, maar we zouden toch heel graag zien dat hier verandering in komt.

Vroeger was alles beter en soms is dat zo. Iedereen veegde zijn eigen straatje schoon en hield het onkruidvrij. Wat ons betreft mogen we ook een beroep doen op de inwoners. En als inwoners dan zelf aan de slag willen gaan, dan kan het natuurlijk geen beleid zijn om hen zelf te verplichten snoeiafval weg te brengen of te dreigen met boetes. We gaan ervan uit dat het college hiermee aan de slag gaat en we hier een aantal regels voor opstellen. En we zien ook graag uitgezocht of WelWonen de verplichting heeft om de stegen in de woonwijken, waar zij hun woningbezit hebben, te onderhouden. Dat laat namelijk ook enorm te wensen over.

SAMENLEVING

Sociaal Domein

Het overgrote deel van de uitgaven uit het Sociaal Domein zijn opneideregelingen. Daarop is het zeer lastig bezuinigen, simpelweg omdat het opneideregelingen zijn. In het coalitieakkoord hebben we laten opnemen om het Sociaal Domein daar waar mogelijk te hervormen. Dat vraagt innovatie, durf en creativiteit. De pilot dagbesteding is daar een voorbeeld van, maar ook op het gebied van de Maatschappelijke Opvang/ Beschermd Wonen worden grote stappen gezet. Daar zijn we zeer verheugd over.

Innovatie, durf en creativiteit. Geef dit een kans, want zo veel mogelijk inzetten op het voorveld, is inmiddels ook doorgedrongen in Den Haag. We lopen hierin voorop in Enkhuizen. Het college verricht hierin goed werk. Complimenten en college ga door met omvormen van het Sociaal Domein, zoals we in het coalitieakkoord hebben opgenomen.

Het Sociaal Domein is voor een groot deel het kapitaal van de samenleving. De samenleving die meer en meer onder druk staat. We moeten creatief en innovatief zijn maar kapitaal van

de samenleving niet vernietigen door het kapot te bezuinigen. Enkhuizen is sociaal en moet sociaal blijven en, nogmaals, dat vergt durf en moed.

Maar zoals het er nu voorstaat zal ook het Sociaal Domein getroffen worden door bezuinigingen. Onze oproep: laten we die tot het minimum beperken ten behoeve van een samenleving waarin het leefbaar blijft. En roept het college op om bij bezuinigingen de sterkste schouders de zwaarste lasten te laten dragen en de solidariteit te vergroten om samen de samenleving te versterken.

Het resultaat gericht werken wordt voor de WMO teruggedraaid naar P x Q, oftewel uurtje – factuurtje.

Voor de jeugdzorg blijft de resultaatgerichte bekostiging wel bestaan.

Het rapport over de resultaatgerichte bekostiging was vernietigend. Er moet budget bij om knelpunten op te lossen en het resultaatgericht werken te verbeteren. De fractie van de SP heeft een motie klaarliggen die we in de 2e termijn zullen indienen. Zodat we niet meer verrast worden met een soortgelijk rapport als vorig jaar, maar de inzet van de nieuwe plannen nauw kunnen monitoren. Verantwoordelijk als we als raadsleden zijn voor de zorg van onze jeugd.

We staan in de samenleving voor grote maatschappelijke opgaven. Vergrijzing, het toenemend beroep op de jeugdzorg, de WMO, het tekort aan vrijwilligers, de druk op de cultuursector. We roepen op tot het opzetten van een denktank. Waarom is de vereenzaming bij jong of oud zo hoog is. Waarom het beroep op de zorg zo hoog is. De vraag voor de (zorg)vraag. Op deze voet kunnen we niet doorgaan en daarom is de vraag: Wat moet er in onze samenleving veranderen? We verzoeken het college om uit te zoeken of er zo'n denktank bestaat en anders stappen te zetten om via de VNG tot zo'n denktank te komen. We horen graag een reactie en of we hiervoor een raadsinstrument moeten inzetten.

Rest ons nog om het college, het ambtenarenapparaat, de griffie, de bodes en collega's te bedanken voor het verrichtte werk en de samenwerking in het afgelopen politieke jaar. We wensen het college wijsheid en daadkracht toe en zullen hen daar als coalitiepartij van harte in ondersteunen.

De fractie van de SP Enkhuizen,
Margreet Keesman
Gelske Nauta
Baris Ermis
Caitlin van der Kuilen
Puck Biemold
www.enkhuizen.sp.nl
@spenkhuizen